

18 - IKIMENYETSO RURANGIZA

Uko wakwirinda gushyirwaho ikimenyetso cy'inyamaswa

1

Wari umunsi w'akataraboneka, umunsi w'ibyishimo abagaragira n'abacurangira umwami bateranye. Umwami Nebukadenaza yari yishimye cyane.

2

Yari yatumije abanyacyubahiro bose bo mu bwami bw'i Babuloni. Wari umunsi yari yiteguye cyane kandi atari kuzibagirwa mu gihe cyose cyo kubaho kwe.

3

Mbere y'icyo gihe, umwami yari yarasose inzozi zidasanzwe. Abona igishushanyo kinini gikozwe mu cyuma.

4

Ntiyashoboye kwibuka ibyo yarose, nuko Danieli yagombaga kumumenyesha iby'inzozi, n'icyo zisobanura.

Nebukadineza nta kindi yashoboye gutekereza!

5

6

Yari umutwe wa zahabu! Ubwami bwe bwari indahangarwa. Buri wese yashoboraga kubona uk'ubwami bw'i Babuloni bwari bukomeye! Na WE UBWE ko yari igihangange.

7

Yategetse abagaragu be gukora igishushanyo gikozwe muri zahabu gusa.

8

Igishushanyo cyose cyari gikozwe muri zahabu. ubwiza bw'acyo bwatangazaga buri wese. Bwari uburyo umwami yashakaga kwerekana ko ubwami bwe buzahoraho iteka.

18 - IKIMENYETSO RURANGIZA

Kuri uwo munsi, abantu udumbagiza
b'abanyacyubahiro bari bateranye mu birori byo
gutah'igishushanyo cya zahabu cy'umwami
Nebukadineza.

9

10

Mu kanya inteko nini yose iraceceka. Impanda
ziravuzwa, umuvugizi w'umwami atangazamw ijwi
riranguruye ati:

11

(Isomo: Danieli 3:4-6)
...Yemwe bantu b'amoko yose y'indimi zitari zimwe,
nimwumv'uko tubategeka,

12

n'ibintu by'ubgoko bwose bivuga, muhereko
mwubarare hasi muramye igishushanyo cy'izahabu

13

umwami Nebukadineza yakoze;

14

arik'umuntu wese wanga kubarara hasi ngo aramye

15

ako kanya arajugunywa mu itanura ry'umuriro
ugurumana." Danieli 3:4-6

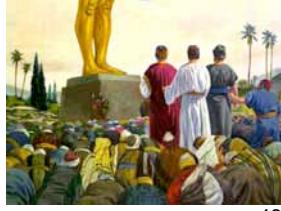

16

17

Umuziki uracurangwa. Abantu bose bagwa bubamye baramy'igishushanyo -- abantu hafi ya bose.

18

Mu gihe bose bari baphukamye, Saduraka, Meshaki na Abedinego bakomeje guhagarara--Abaheburayo batatu banze kutumvira Imana bunama kandi baramyw'ikigirwamana. Ntibyatinzze raporo igeria ku mwami.

19

Azabirani jwe n'uburakari butewe n'uko habonetse uhangara kubahuka itegeko rye, Nebukadineza ategeka ko bamuzanira abigometse.

20

Ubwo umwami yitegerezaga abo Baheburayo batatu, yahise abamenya. Bari abahungu bato bafite ubwenge buhambaye.

21

Mu bihe byashije, yari yarabashinz'imirimo myinshi, bayikora neza. Abagirira impuhwe, yiyemeza kongera kubagirira ubuntu. Ahamagara buli wese mu izina rye, umwami arababwira ati:

22

(Isomo: Danieli 3:15)

"Nuko noneho ni mwumv'amajwi y'ibintu by'amako yose bivuzwa,

23

mukemera kubarara hasi mukaramya igishushanyo nakoze, ni byiza; ariko ni mutakiramya,

18 - IKIMENYETSO RURANGIZA

DANIELI 3:15
ako kanya murajugunywa mu itanura
ry' umurir' ugurumana." Danieli 3:15.
Iy' umwami yabaga yatanz' itangazo, yagombaga
kurishyigikira cyangwa agata ishema mu baturage.

24

Saduraka, Meshaki, n' Abedinego bashoboraga
kubon' ibirimby' umuriro biturutse mu itanura.
Ntawashoboraga gushidikany'a icyo umwami yashaka
kugeraho.

25

Bagombaga gukor' iki? Wishyize mu mwanya wabo,
wagombaga gukor' iki? Bashoboraga kutumvir' itegeko
ry' Imana? Bashoboraga kwigir' inama ko ntacyo
byatwara kunamir' ikigirwamana rimwe mu bihe nka
biriya. Uko biri kose, Bari bageze mu y'abagabo.
Mbese ntibyari bikwiriye kwerekana ko bubaha
umwami?

26

Bigaragara ko ibyo bitekerezo bitabaje mo, kubera ko
bari barigishijw' amategeko y' Imana kuva mu buto
bwabo, kandi rimwe muri ayo mategeko ryavugaga ngo,

27

(Isomo: Kuva 20:4, 5)
"Ntukiremer' igishushanyo kibajwe, cyangwa igisa
n' ishusho yose..."

28

Ntukabyikubit' imbere, ntukabikorere..."
Kuva 20:4, 5.
Bacishije make kandi badashidikanya bashujije batya:

29

(Isomo: Danieli 3:16-18)
"...Nebukadineza, ntampamv' ituma tugusubiz' iryo
jambo.

30

18 - IKIMENYETSO RURANGIZA

31

Nib' ar' ibyo, Imana yacu dukorera ibasha kudukiza mu itanura ry' umuriro ugurumana,

32

kandi izadukiza ukuboko kwawe, Nyagasaki.

33

Ariko na ho itadukiza, Nyagasaki, umenye ko tutaribukorere imana zawe,

34

haba no kuramya icyo gishushanyo cy' izahabu wakoze."

Danieli 3:16-18.

Ibikurikira birashimishiye cyane. Umwami yarakaye ategeka ko itanura barishyushya inshuro ndwi, rikagurumira cyane kuruta ubusanzwe.

Nuk' umwami ategeka ko Saduraka, Meshaki, n' Abedinego babohwa kandi bakajugunyuwa mu itanura rishyushye.

Umuriro war' ukaze cyane kubury' abasirikare bajuguny' abo basore batatu mu itanura, bahasize agatwe.

Ako kanya, umwami yihutira kujya ku muryango w' itanura, abwir' ibyegera bye ko arikubona abantu bane bagenda mu birimi by' umuriro kandi ko umwe asa n' Umwana w' Imana!

Imana yacu yinjiye mu itanura rishyushye. Yari kumwe n' Abaheburayo batatu mu muriro. Ni Umutabazi kabuhariwe.

18 - IKIMENYETSO RURANGIZA

38

Nebukadineza yategetse Abaheburayo gusohoka mu itanura, abantu bose batangazwa nuko abo basore batatu bavuye mu muriro imisatsi yabo ari mitaraga n' imyenda yabo ntamwotsi uyihumuraho! Ikigirwamana cya zahabu cyahise cyibagirana. Ingingo y' ibanze mu binyamakuru by' icyo gihe, n' imyaka yakurikiye, yavugaga igitangaza cy' abo basore batatu.

39

Imana yabo yabakijije ibirimu by' umuriro. Mbega igihamya gikomeyecye urukundo rw' Imana ku bayoboke bayo bayizera! Bishoboka ko umunsi umwe mu bihe bizaza, hazabaho umuntu uzadutegeka uko dusenga. Bishoboka ko nka bariya Baheburayo batatu dushobora kuzacirw' urwo gupfa kubera imisengere yacu.

40

Ushobora kuvuga ngo, "Nshimishijwe nuko ntawe untegeka uko ngomba gusenga!" Byaba biteye uwwoba! Kwicwa kubera ko udasenze mu buryo undi muntu agutegetse.

41

War' uziko dukurikij' ubuhanuzi bwa Bibiliya, ibihe bikomeye bir' imbere yacu? Kandi ko iningo y' ibanze ishingiye ku gusenga?

42

Nk' Abaheburayo batatu, umuntu wese uzaba uriho mu bihe bya nyuma azasabwa guhitamo? Ihitamo rizatera kashe ku mibereho y' iteka!

43

Nebukadineza, umutware ukomeye w' i Babuloni yakorehej' igishushanyo buri muntu wese yagombaga kunamira. Ikibazo nyakuri cyari ugusenga.

Itegeko rya kabiri ritubuza gusenga ikigirwamana ryasuzumaga niba twarahisemo gusenga Imana nyakuri cyangwa gusenga izindi mana.

Itanura ryashyuhijwe inshuro ndwi kurusha ubusanzwe. Igihe cy' umudugararo kitigeze kibaho. Igihano cyo kutumvira ishyirahamwe ry' itorero n' ubutegetsi cyari urupfu.

Mu minsi yanyuma, Ijambo ry' Imana mu gitabo cy' Ibyahishuwe ryerekana ko umutegetse ukomeye azafatanya itorero n' ubutegetsi. Ingingo ikomeye izaba yerekeranye no gusenga. Mu bihe byanyuma by' imidugararo, amategeko y' Imana azarekan' uwo twubaha mu gihe iteka ryo gupfa rizashyirwaho.

44

Igitabo cy' Ibyahishuwe kibonekamo imiburo ikomeye ku bari mu isi.

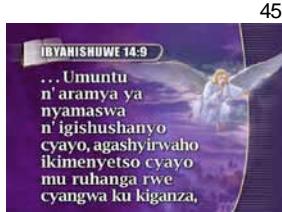
Bigaragara ko Imana yita cyane ku butumwa bwo muri icyo gitabo, kuko yavuze ngo:

45

(Isomo: Ibyahishuwe 13:9)

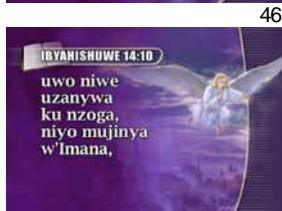
"Ufit' ugutwi, niyumve." Ibyahishuwe 13:9.
Tugomba kumva ubu butumwa buhuruza!

46

(Isomo: Ibyahishuwe 14:9, 10)

"...Umuntu n'aramya ya nyamaswa n' igishushanyo cyayo, agashyirwaho ikimenyetso cyayo mu ruhanga rwe cyangwa ku kiganza,

47

uwo niwe uzanywa ku nzoga, niyo mujinya w' Imana,

48

yiteguw' idafunguwe mo amazi mu gacuma k' umujinya wayo.

18 - IKIMENYETSO RURANGIZA

49

Kandi azababazwa n'umuriro n'amazuku imbere
y'abamaraika bera n'imbere y'Umwana w'Intama."
Ibyahishuwe 14:9, 10.

50

Dukurikij'ubu buhanuzi, abatuy'isi bazagabanywamo
ibice bibiri mu mpera z'igihe: Igice cyiyemeje
kuyoboka no kwitondera amategeko y'Imana, n'igice
kiramya inyamaswa kandi gifite ikimenyetso cyayo.

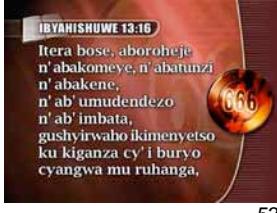
51

52

(Isoma: Ibyahishuwe 13:16, 17)
"Itera bose, aboroheje n'abakomeye, n'abatunzi
n'abakene, n'ab'umudendezo n'ab'imbata,
gushyirwaho ikimenyetso ku kiganza cy'iburyo
cyangwa mu ruhanga,

53

kugirango hatagir'umuntu wemererwa kugura cyangwa
gutunda, kerets'afit'icyo kimenyetso cyangwa izina rya
ya nyamaswa, cyangwa umubare w'izina ryayo."
Ibyahishuwe 13:16, 17.

54

55

Hazashyirwaho itegeko ryo gupfa ku bantu bazanga
kuramy'inyamaswa n'igishushanyo cyayo.

(Isomo: Ibyahishuwe 13:15)
Ku nyamaswa ya kibili yo mu byahishuwe, Bibiliya ivuga iti:
"Ihabga guh'icyo gishushanyo cy'inyamaswa guhumeka, no kuvuga"

kandi cyicishe abatakiramya bose
Ibyahishuwe 13:15.

Umuntu aragir'ati, "n'utaramya inyamaswa, ntacyo tuzakuguraho cyangwa tuzakugurisha, bibabaye ngombwa tuzakwica."

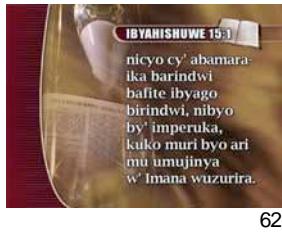
Imana iravuga ngo: "N'uramy'inyamaswa, uzanywa ku nzoga y'umujinya w'Imana."

Buli muntu utuye kur'iy'isi agomba kuzafat'umwanzuro ukomeye. N'ibihe bihano Imana izagener'abadakiranuka? Ibyahishuwe biduh'igisubizo:

(Isomo: Ibyahishuwe 15:1)
"Mbona mu ijuru ikindi kimenyetso, gikomeye gitangaza:

nicyo cy'abamaraika barindwi bafit'ibago birindwi, nibyo by'imperuka, kuko muri byo ari mo umujinya w'Imana wuzurira." Ibyahishuwe 15:1.

Mu byago birindwi, bitatu byateganirijwe inyamaswa n'abayiramya. Bigaragara ko Imana itazahana abantu itabanje kubaburira.

18 - IKIMENYETSO RURANGIZA

Nicyo gishimisha cyane ku byerekey' Imana!
Ntabw' izasuk' ibyago birindwi ku kiremwa muntu
itabanje kumenyesha buri wese ibyerekey' ikimenyetso
cy' inyamaswa nuko umuntu yacyirinda.

64

Mu butumwa bw'imbuzi buheruka, Imana itanga
urufunguzo rufungura ubuhanazi, kugirango
dusobanukirwe n'ubwo buhanazi.
Nta muntu ukeneye kugera mubihe biruhije ako kageni
atiteguye. Ni ngombwa ko tumenya iyo nyamaswa
nuko twakwirinda gushyirwaho ikimenyetso cyayo.

65

Reka turebe ubuhanazi buboneka mu gitabo
cy' Ibyahishuwe, dusome iby' iyo nyamaswa.

66

(Isomo: Ibyahishuwe 13:1-8)
Intumwa Yohani yanditse ngo:
"Ngihagarara ku musenyi wo ku nyanja, ngiye kubona
mbona inyamaswa iva mu nyanja,

67

ifit' amahembe cumi n'imitw' irindwi: ku mahembe
yayo hariho ibisingo cumi,

68

no ku mitwe yayo hariho amazina yo gutuka Imana.

69

Iyo nyamaswa nabonye yasaga n'ingwe, amajanja yayo
yasaga n'ay' aruko,

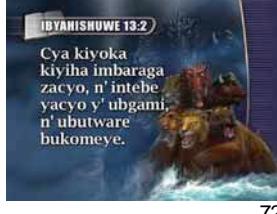
70

18 - IKIMENYETSO RURANGIZA

71

akanwa kayo kasaga n'ak' intare.

72

Cya kiyoka kiyih' imbaraga zacyo, n'intebe yacyo
y'ubgami, n' ubutware bukomeye."

Ibyahishuwe 13:1, 2.

73

"Nuko mbon' umwe mu mitwe yay' usa
n' ukomerets' uruguma rwica,

74

ariko urwo ruguma rrawishe rurakira. Abari mu isi
yose bakurikira iyo nyamaswa bayitangarira.

75

Baramya icyo kiyoka kuko cyahay iyo nyamaswa
ubutware bwacyo;

76

baramya n' iyo nyamaswa bati, 'Ni nde uhwanye n' iyi
nyamaswa?

77

kandi ni nd' ubasha kuyirwanya?"

78

Ihabwa akanwa kavuga ibikomeye nibyo gutuka Imana,

18 - IKIMENYETSO RURANGIZA

ihabga no kurama, ngo imari amezi mirongwo ine n'abiri." Ibyahishuwe 13:5.

79

"Ibumburira akanwa kayo gutuka Imana no gutuka izina ryayo,

80

n'ihemma ryayo n'ababa mu ijuru.

81

Ihabwa kurwanya abera no kubanesha.

82

ihabwa no gutwara imiryango yose n'amoko yose, n'indimi zose, n'amahanga yose.

83

Abari mu isi bose bazayiramy, umuntu wese, izina rye ritanditse

84

mu gitabo cy'ubugingo cy'Umwana w'Intama watambwe uhereye ku kuremwa kw'isi." Ibyahishuwe 13:6-8.

85

Dukeneye kureba buri ngingo y'ubu buhanuzi. Hano, Imana yongeye gukoresha ibimenyetso by'ubuhanuzi igamije kuburira abari mu isi.

86

18 - IKIMENYETSO RURANGIZA

87

Inyamaswa yerekana'iki?

Danieli 7 itwigisha ko inyamaswa zerekana ingoma cyangwa ubutegetsi.

Mu byahishuwe, tuhabona ibishushanyo bidasanzwe-- inyamaswa igizwe n'inyamasw' enye Danieli yeretswe!

Ntawigez'abon'inyamasw'imez'ityo!

Reka twongere tureb'inyamasw' enye Danieli yeretswe, biradufasha kumv'iby'imbaraga z'iyyi nyamaswa turikwiga.

88

Intare yerekana'iki? Nibyo, ni Babuloni!

89

Idubu? Abamedi n'Abaperesi.

90

Ingwe yerekana'iki? Ubugiriki, nibyo.

91

Inyamasw'itey'ubwoba y'amahemb'icumi?

Murayibuka! Nibyo, yerekana ingoma y'abaroma.

92

Inyamaswa yo mu gice cya 13 cy'ibahishuwe n'ubutegetsi bwakurikiy'ubwami bune Danieli yeretswe. Nkuko tubibona, ubutegetsi bumwe buri ku isi bwuzuz'ibimenyetso bivugwa mu buhanuzi.

Ibyanditswe byeara n'amateka

y'isibyerekana'ibimenyesto by'ukuri.

Yohani yavuz'ibiyio nyamaswa agir'ati:

18 - IKIMENYETSO RURANGIZA

(Isomo: Ibyahishuwe 13:2)

**“Cya kiyoka kiyih’ imbaraga zacyo, n’ intebé yacyo
y’ ubwami, n’ ubutware bukomeye.” Ibyahishuwe 13:2.
Turabona ko icyo kiyoka ari Satani, kuko Bibiliya ivuga
ngo,**

93

(Isomo: Ibyahishuwe 12:7-9)

“Mu ijuru habaho intambara...

94

**Cya kiyoka kinini kiracibga, ni cyo ya nzoka ya kera,
yitwa Umwanzi na Satani, nicyo kiyoby' abri mu isi
bose...**

Ibyahishuwe 12:7-9.

95

96

Ntabwo Satani yigaragaz' iy' ater' abantu.

**Ariyoberanya akanakoresh' izindi mbaraga n' abantu.
Ibyahishuwe bitwerek' ishusho y' intambara ikomeye
hagati ya Satani n' itorero:**

(Isomo: Ibyahishuwe 12:3-5)

**“Mu ijuru haboneka ikindi kimenyetso, mbona ikiyoka
kinini gitukura,**

97

**gifite imitwe irindwi n' amahembe cumi, no ku mitwe
yacyo gifit ibisingiro birindwi...**

98

**Icyo kiyoka gihagarara imbere y' uwo mugore
waramukwaga,**

99

kugirango n' amara kubyara gihereko kirye umwana we.

100

101

Abyara umwana w'umuhungu uzaragiza amahanga inkoni y'icyuma:

102

Umwana w'arasahurwa, ajyanwa ku Mana no ku ntebe yayo.” Ibyahishuwe 12:3-5.

103

Iyu mwana w'umuntu ni nde?

Ni Yesu Kristo!

Cya kiyoka, cyangwa Satani, yakoresheje uburyo bwose, agamije kwica Yesu.

Nuko byagenze.

N'ikihe gihugu Satani yakoreyem'igihe Kristo yavukaga?

104

Iyo tureby amateka y'isi, tubona uko Umwami Kaizari yategekaga ingoma y' Abaroma ubwo Kristo yavukaga.

105

Umwami Herodi yatanze itegeko ryo kwica impinja z'abahungu ku geza ku myaka ibiri muri Betelehemu agamije kwica umwana Yesu.

106

Umutware w'Abaroma, Poniysi Pilato, yaciriye Kristo urwo gupfa.

107

Abasilikare b'Abaroma babambye Kristo ku musaraba, na kashi y'Abaroma yashyizwe ku muryango w'imva ya Yesu. Satani yakoreye mu butegetsi bw'Roma kugira no yicishe Kristo.

18 - IKIMENYETSO RURANGIZA

Yesu arazuka ajya mu ijuru nkuko ubuhanuzi bwabitangaje mbere. Ntabwo ibi biguha kwizera cyane ubuhanuzi bwa Bibiliya?

108

109

Kandi ubuhanuzi bwerekanye mbere yuko imbaraga z'i Roma ziza

110

(Isomo: Iyahishuwe 13:2)
giha "imbaraga" zacyo n'intebe" yacyo y'ubwami,
n'ubutware bukomeye ya nyamaswa.
Ubutegetsi bw'i Roma ntibwujuje iby'ubu buhanuzi?
Nib'aribyo, byahawe nde?

111

Kuva imyak'amagana, Itorero ry'i Roma ryakoreshag'innyandiko yitwa "Impano ya Konstantino" kugirango yemez'uburenganzira bwaryo ku mujyi w'i Roma.

Iyo nyadiko, yaje nyuma kugaragara ko ar'impimbano, yahaga kiliziya ububasha bwo gutegeka Roma y'iburengerazuba, mu buryo bwa politiki n'iyoboka Mana. Iyo nyandiko yakoreshejwe gushimangira ubutegetsi bw'ubwami ivuga ko Papa ariwe mwami.

112

Mu mwaka wa 300 Nyuma y'ivuka rya Kristo, Konsitantino yimuriye umurwa mukuru i Bizantiyumu maze umujyi awita izina rye Konsitatinopule.

113

Ubwo Konsitantino yeguraga, yasigiye intebeye Bishopu w'i Roma. Uwo Bishopu w'i Roma aba umutware mukuru wa Kiliziya, akaba n'umwami. Hatangira kubaho ubumwe bwa kiliziya na leta, kiriziya itegeka leta.

114

Umujiyi wa Vatikani uri Roma rwagati, umujyi wahoze ar'icyicaro cy'ingoma ya kera y'Abaromani.

18 - IKIMENYETSO RURANGIZA

115

Kiliziya y' i Roma ikomeje icyicaro cyayo aho kugez' uyu munsi, ikomataniye ubutegetsi bw'idini na politiki. Buli gihugu cyo mu isi cyohereza abagihagarariye i Vatikani.

116

Ni ngombwa kuzirikana ko ubuhanuzi buvuga gahunda ubwayo, cyangwa imiterere mu byerekeye kwigisha iyobokamana. Ntabwo butunga agatokiabantu ku giticyabo!

117

Hari abantu benshi bavugisha ukuri basenga Imana ariko bataramenya ibyo muri kwiga byerekanyen'iyo mbaraga.

118

Ushishoje ukig'ibimenyetsobyerekana inyamaswa yo mu byahishuwe 13 ubona neza ko iyo mbaraga imezenk'iyo twabonye muri Danieli igice cya karindwi, igereranywa n'agahembe gato.

119

Umuhanuzi Yohani avuga ko ubutware bw'iyo nyamaswa buzarangwa no gukoresha ingufu, agahato kuri buri wese, kandi mu isi hose!

120

(Isomo: Ibyahishuwe 13:13-17)

"Itera bose, aboroheje n'abakomeye, n'abatunzi n'abakene, n'ab'umudendezo n'imbata, gushyirwaho ikiminyetso ku giganza cy'i buryo cyangwa mu ruhanga:

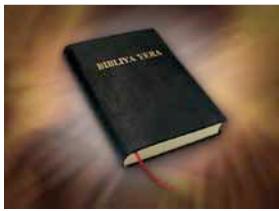

121

Kugira ngo hatagir'umuntu wemererwa kugura cyangwa gutunda, kerets'afit'icyo kimenyetsyo, cyangwa izina rya ya nyamaswa cyangwa umubare w'izina ryayo."

Ibyahishuwe 13:16-17.

18 - IKIMENYETSO RURANGIZA

122

Ukurikij' ijambo ry' Imana, iki kimenyetso kigomba kuba cyerekana kutayoboka ubutegetsi bw' Imana. Bibiliya yerekana neza agatsiko katazemer' ikimenyetso cy' inyamaswa.

123

(Isomo: Ibyahishuwe 14:12)
“Aho niho kwihangana kw' abera kuri, bitondera amategeko y' Imana, bakagira kwizera nk' ukwa Yesu.”
Ibyahishuwe 14:12.

124

Ntimwibeshye, kwitonder' amategeko y' Imana nicyo kibazo gikomeye isi yose izahura nacyo. Ubwo agatsiko kamwe kazashyirwaho ikimenyetso cy' inyamaswa, akandi kazakomeza kwita ku mategeko y' Imana kanakomeze kwiringira Yesu.

125

abantu b' Imana nabo bazahabwa ikimenyetso cyayo, ariko kizaba ari ikimenyetso cy' Imana, ikimenyetso cy' Imana.

126

Kizashyirwa mu ruhanga rw' abayoboke bayo.

127

(Isomo: Ibyahishuwe 7:2-3)
“Mbona na maraika wundi, azamuka, av' i burasira-zuba, afit' ikimenyetso cy' Imana ihoraho.

128

arangurur' ijwi rirenga, abwira abwira ba bamaraika bane bahawe kubabaza isi n' inyanja,

18 - IKIMENYETSO RURANGIZA

129

ati: 'Ntimubabaze isi cyangwa inyanja cyangwa ibiti

Ibyahishuwe 7:2-3.

130

131

Ndashaka icyo kimenyetso; nawe nicyo ushaka?
Nta kintu cy' ingirakamaro nkacyo.
Intambara iheruka mu mateka y' isi yerekeranye
n' ikimenyetso cy' Imana cyangwa icy' inyamaswa.
Iri hagati y' ikimenyetso cy' Imana n' ikimenyetso
gifutamye. Kumenya ikimenyetso cy' Imana,
bitubashisha kuvumbura ikimenyetso cy icyiganano
kizashyrwa ku bantu ku gahato.
Imana itubwira iby' ikimenyetso cyayo:

132

(Isomo: Ezekiel 20:12)

"Maze kandi mbaha n' amasabato yanje ngo abe
ikimenyetso hagati yanje nabo..."
Ezekiel 20:12.

133

(Isomo: Kuva 31:13)

Imana irongera kuvuga ngo, "Kandi ubgire Abisiraeli
uti: ntimukabure kuziririza amasabato yanje,

134

kuko ari yo kimenyetso hagati yanje namwe mu bihe
byanyu byose,

135

kugira ngo mumenye yuko nd' Uwiteka ubeza."
Kuva 31:13.

18 - IKIMENYETSO RURANGIZA

Imana ivuga ko Isabato ari ikimenyetso cy' ubutegets. Ikimenyetso cy' ubutegetsi bw' inyamaswa n' ikihe?

136

Ibi bikurikira biboneka muri gatikisimu y' Abagatolika:
Ikibazo: Wemez' ute ko kilizya ifit' ububasha bwo
gutegek' iminsi mikuru n' iyera?

137

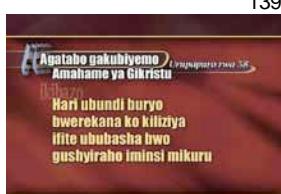
"IGISUBIZO: "Kubera guhindura Isabato mo munsi wa mbere w' icyumweru, Abaporoso bakabyemera.

138

bagaragaza kwivuguruza igihe bubahirije uwa mbere,
bakareka iyindi minsi yategetswe n'yo Kiliziya nyine.

139

"IKIBAZO: Hari ubundi buryo bwerekana ko kiriziya
ifite ububasha bwo gushyiraho iminsi mikuru y' idini?

140

"IGISUBIZO: "Iy' itagir' ubwo bubash ntiba
yarashyizeho kubahiriz' umunsi wa mbere
w' icyumweru,

141

iwusimbuje umunsi w' Isabato, uguhindura kutaboneka
mu byanditswe byera."

- Agatabo gakubiyemo amahame ya Gikistu, kanditswe
na Henry Tuberville, urupapuro rwa 58.

142

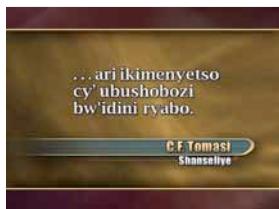
18 - IKIMENYETSO RURANGIZA

143

Umunsi wa mbere w'icyumweru nicyo kimenyetsokiranga ubutegetsi bwa kiriziya y' i Roma nkuko ibyivugira.

Yiyemerera ko yahinduy' umunsi wo gusenga iwuvana kuwa karindwi iwushyira kuwa mbere (mu Kinyarwanda witwa ku Cyumweru) kandi ko

144

avuga ko icyo gikorwa ar' ikimenyetsos cy' ubutegetsi bwa kiriziya."

Ibarwa yanditse na C.F. Tomasi, Ukwakira 28, 1895). Kiliziya y' i Roma ibaz' Abaporoso impamvu batubahiriz' umunsi w' Imana, bakaba barateshejwe

145

(Videwo y' amasegonda 2)

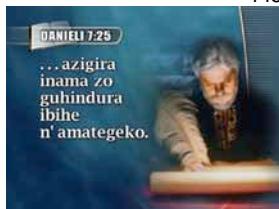
Isabato yo muri Bibliya bagakurikira umunsi washyizweho na

146

(Videwo Y' amasegonda 5)

Umuco, imihango, n'itegeko rya kiriziya y' i Roma.

147

(Isomo: Danieli 7:25)

Danieli yeretswe ko uhagarariye ubutegetsi bw'inyamaswa "...azigir'inama zo guhindur'ibihe n'amategeko..."

Danieli 7:25.

148

(Isomo: Danieli 8:12)

Yavuze kandi ko ubwo butegetsi buzajugunya" ... iby'ukuri hasi, bukajya bubasha icyo bugambiriye." Danieli 8:12.

149

Yohani yatangaje mbere ko Satani azahatira abantu bose kwakira ikimenyetsos cy'inyamaswa:

18 - IKIMENYETSO RURANGIZA

150

(Isomo: Ibyahishuwe 13:16-17)

"Itera bose, aboroheje n'abakomeye, abatunzi n'abakene, n'ab'umudendezo nab'imbata, gushyirwaho ikimenyetso kukiganza cy'iburyo cyangwa mu ruhanga,

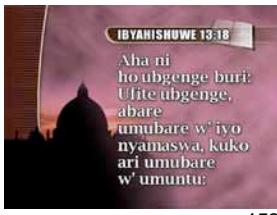
151

kugira ngo hatagir'umuntu wemererwa kugura cyangwa gutunda, kerets'afit'icyo kimenyetso, cyangwa izina rya ya nyamaswa, cyangwa umubare w'izina ryayo.

Ibyahishuwe 13:16-17.

152

153

(Isomo: Ibyahishuwe 13:18)

"Aha ni h'ubgenge buri: Ufite ubgenge, abare umubare w'iyo nyamaswa, kuko ari umubare w'umuntu:

154

kandi umubare we ni magan'atandatu na mirongw'itandatu n'itandatu."

Ibyahishuwe 13:18.

155

156

157

Kimwe mu byubahiro bya papa ni Vicarious Filii Dei, bisobanura "Icyegera cy' Umwana w' Imana,"

158

"Abagatolika bemera ko Kilizya, igizwe n'abantu, igomba kugira umutware ugaragara."

159

Murabona ko agaciro k' imibare y' inyuguti z' Ikkilatini koroshye kubara
Vicarius Filii Dei
Vicarius $5,1,100,0,0,1,5,0 = 112$
Filii $0,1,50,1,1 = 53$
Dei $500, 0, 1 = 501$
 $= 666$

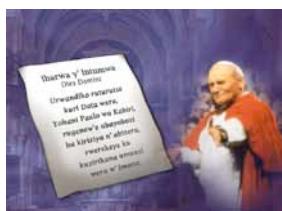
Icyi n' ikindi kimenyetso cyerekana ko kirizya y' i Roma ariyo ya nyamaswa ivugwa mu byahishuwe 13.

160

Niki twakura mu kigisho cy' ubuhanuzi bwo mu ijambo ry' Imana?

Turabona ko hagiye kuza igihe kandi kitari kure, ubwo buri wese azategekwa kubahiriza umunsi wa mbere w' icyumweru utandukanye n' itegeko ry' Imana!

161

Haherutse gusohoka ibwirizwa ryiswe: "Ibarwa y' intumwa, Dies Domini, Ya Data Mutagatifu wera, Yohani Paulo wa Kabiri, rigenewe abayobozi ba kirizya n' abizera, irebana no kuzirikana umunsi wera w' Imana," ryihanangiriza abayozi ba Kilizya kwihatira kubahiriza umunsi wa mbere w' icyumweru nk' umunsi w' ikiruhuko no gusenga.

Byaba bishoboka ko iy' ibaruwa itegura ishyirwaho ry' amategeko yo kubahiriza umunsi wa mbere w' icyumweru aho kubahiriza Isabato ivugwa muri Bibiliya?

18 - IKIMENYETSO RURANGIZA

162

Iyo baruwa ivuga ko bagomba gushakisha uko hashyirwaho amategeko ya leta kugirango icyifuzo cya Papa gisohore.
Ibyo hari icyo bibibutsa?
Niko byahanuwe!

163

abantu benshi bibaza iki kibazo, "Mbese ubu hari umuntu ufite ikimenyetso cy'inyamaswa?"
Oya, nta muntu urahabwa ikimenyetso cy'inyamaswa.
Imana ifite abayoboke bayo muri buri torero

164

Igihe ikimenyetso cy'inyamaswa kizashyirwaho n'ubutegetsi bwa leta, buri muntu agomba guhitamo hagati yo kuyoboka Imana yubahiriza Isabato nkuko biri mu mategeko y'Imana--cyangwa kuyoboka inyamaswa yubahiriza umunsi washyizweho n'ubutegetsi bw'umuntu.
Ubwo nicyo gihe cyonyine buri wese azakira ikimenyetso cy'inyamaswa!
Buri muntu agomba kuzasuzumwa: Nzumvira Imana cyangwa nzayoboka umuntu?
Ntabwo ari kibazo cy'iminsi.
N'ikibazo cy abatware!

165

(Isomo: Abaroma 6:16)
Paulo yanditse ko: "Ntimuzi yuk'uwo mwihaye kuba imbata zo kumwumvira,

166

muri imbata z'uwo mwumvira uwo, imbata z'ibyaha bizan'urupfu,

167

cyangwa izo kumvira Imana kuzana gukiranuka?"
Abaroma 6:16.

18 - IKIMENYESO RURANGIZA

168

Buri muntu utuye ku isi agiye guhura n'igihe gikomeye. Ntawe uzashobora kugura no kugurisha adafite ikimenyetso cy'inyamaswa.

169

Ubwa mbere hazabaho gukomanyirizwa hakurikire iteka ryo gupfa.

Ku bazakira ikimenyetso cy'inyamaswa, hakurikire ibyago birindwi.

Murabona impamv'iyi ngingo ikomeye?

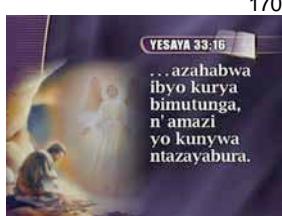
Kubera ko ari ikibazo cy'ubuzima n'urupfu?

Kuk'ari ngombwa ko twahitamo kubaha Imana ubu?

170

Hari inkuru nziza ku bahitamo kubah'Imana bagahabwa ikimenyetso cyayo.

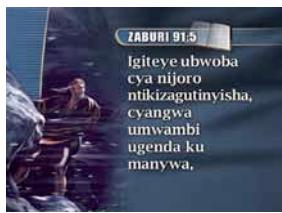

171

(Isomo: Yesaya 33:16)

Ntibazashobora kugura cyangwa kugurisha, ariko Imana iragira iti: "...azahabwa ibyo kurya bimutunga, n'amazi yo kunywa ntazayabura."

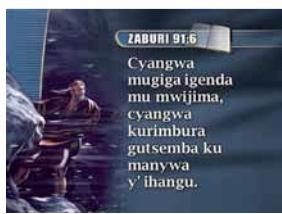
Yesaya 33:16.

172

(Isomo: Zaburi 91:5-8)

Kubyerekeye ibyago bizasukwa ku isi, Imana iradusezeranira ko: "Igiteye uwoba cya njoro ntikizagutinyisha, cyangwa umwambi ugenda ku manywa,

173

Cyangwa mugiga igenda mu mwijima, cyangwa kurimbura gutsemba ku manywa y'ihangu.

174

Abant'igihumbi bazagw'iruhande rwawe, abant'inzovu bazagw'iburyo bwawe; ariko ntibizakugeraho.

18 - IKIMENYETSO RURANGIZA

Uzabirebesh'amaso yawe gusa, ubon'ibihembo
by'abanyabyaha."

Zaburi 91:5-8.

Kandi niba ugishidikanya ibizakurikiraho, Bibiliya
igirango,

(Isomo: Zaburi 91:9-11)

"Kuko ari wowe buhungiro bwanjye, Uwiteka wagize
Isumba byose ubuturo,

nuko nta kibi kizakuzaho, kandi nta cyago kizegera
ihema ryawe,

kuko azagutegekera abamaraika be, ngo bakurindire mu
nzira zawe zose."

Zaburi 91:9-11.

Imana iha isezerano ryiza abahisemo kuyikurikira:

(Isomo: Danieli 12:1)

"Maze icyo gihe Mikaeli wa mutware ukomeye, ujya
ahagarikira abantu bawe, azahaguruka.

hazaba ari igihe cy'umubabaro utigeze kubaho, uhoreye
igihe amahanga yabereyeho, ukageza icyo gihe.

Nuko icyo gihe abantu bawe bazaba banditswe mu
gitabo, bazarokorwa." Danieli 12:1.

Yohani yeretswe iby'ababashije kunesha inyamaswa:

(Isomo: Ibyahishuwe 15:2)

"Mbon'igisa n'inyanja y'ibirahuri, bivante n'umuriro,
mbona n'abatabarutse banesheje ya nyamaswa,

183

n'igishushanyo cyawo, n'umubare w'izina ryayo,

184

bahagaze kuri iyo nyanja y'ibirahuri, bafite inanga z'Imana." Ibyahishuwe 15:2.

Ubu, Imana irimo kwindinga abayoboke bayo b'ukuri kuva mu matorero yayobye kugirango bayikurikire burundu.

185

(Isomo: Ibyahishuwe 18:4)

"...Bgoko bwanjye, nimuwusohokemo, kugira ngo mwe gufatanya n'ibyaha byawo,

186

mwe guhabwa no ku byago byawo." Ibyahishuwe 18:4.

187

Guhitamo gukurikira Imana bigusaba kugira icyo wigomwa. Ibuka ba Baheburayo batatu bahisemo guhangana n'urupfu, badashakishiye urwitwazo biyemeza guhagararira Imana?

188

Muri aya materaniro, Imana yakomeje kukubwira ikoreshej'Umwuka Wera. Irahama gara bwanyuma abatuy'iy'isi ishaje kwitegura kugaruka k'Umwana wayo.

Azagaruka gutwara abiymemeje kumukurikira. Nti wamera nka ba Baheburayo batatu ngo uhagarire Imana n'ukuri kwayo muri iri joro?